

تأثیر غلظت‌های مختلف آژینات کلسیم بر برخی از شاخص‌های فیزیولوژیک رشد گیاهچه ذرت (*Zea mays L.*) تحت تنش آلدگی ترکیبات نفتی (گازوئیل)

محبوبه دهیادگاری*، محمدرضا قلمبران و فرانسواز برنارد

تهران، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم زیستی

تاریخ دریافت: ۹۴/۸/۲۶ تاریخ پذیرش: ۹۵/۷/۲۴

چکیده

اعمال شیوه‌های تقویت کننده بذر به منظور حذف یا کاهش تنش‌های محیطی، افزایش درصد جوانه‌زنی و عملکرد بذر از ارزش بالائی برخوردار می‌باشد. این تحقیق به منظور شناخت اثر غلظت‌های مختلف آژینات کلسیم بر تنش آلدگی نفتی، انجام شده است. این طرح به صورت آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۱۰ تکرار صورت گرفت. تیمار درصد آلدگی نفتی (گازوئیل) در چهار سطح ۰، ۲، ۴، ۶ درصد وزنی و تیمار غلظت‌های ماده پوشش‌دهنده (آژینات کلسیم) در چهار سطح ۰، ۱، ۲، ۳ درصد حجمی استفاده شد. نتایج حاصل از اثر تیمار پوششی، صرف نظر از غلظت پلیمر زیستی، بر درصد جوانه‌زنی بذر ذرت نسبت به تیمار شاهد، معنی‌دار بوده است ($p < 0.05$). همچنین درصد جوانه‌زنی در تمامی تیمارهای پوششی، تحت تاثیر آلدگی نفتی نسبت به تیمار شاهد (بدون پوشش) بطور معنی‌داری بیشتر بوده است ($p < 0.05$). در بیشترین درصد آلدگی (۶ درصد)، بهترین درصد جوانه‌زنی در تیمار ۲ درصد آژینات کلسیم مشاهده شد. از سوی دیگر بیشترین طول گیاهچه، طول ریشه و وزن تر در ۶ درصد آلدگی مربوط به تیمار ۱ او ۲ درصد آژینات کلسیم بوده است. براساس نتایج حاصل از این پژوهش، تیمارهای ۱ و ۲ درصد آژینات سدیم نتیجه مؤثرتری را در بهبود شاخص‌های فیزیولوژیکی رشد گیاهچه ذرت تحت تاثیر آلدگی نفتی (گازوئیل) نشان داده است.

کلمات کلیدی: پوشش بذر، پلیمر زیستی، آلدگی نفتی، درصد جوانه‌زنی، گیاه ذرت (*Zea mays L.*)

* نویسنده مسئول، تلفن: ۰۴۴۴۲۲۸۲۴۳۰، پست الکترونیکی: mahboobe.dehyadegari@gmail.com

مقدمه

رشد از جمله اکسیژن و نیتروژن را در گیاهان کاهش می‌دهد و این شرایط موجب محدودیت رشدی گیاه خواهد شد^(۳). از دیگر اثرات مخرب آلدگی نفتی، کاهش ظرفیت نگهداری آب و هدایت هیدرولیکی آن می‌باشد که با ایجاد محدودیت در جذب آب عاملی برای ایجاد تنش اسمتیک در گیاه خواهد بود^(۱۰). امروزه زمین‌های اطراف پالایشگاه‌ها به دلیل آلدود بودن به ترکیبات نفتی و تاثیرات ذکر شده این شرایط تهدیدی برای پوشش سبز این همچنین وجود این شرایط تهدیدی در سالهای اخیر از تکنیک مناطق محسوب خواهد شد. در سالهای اخیر از تکنیک

آلدگی خاک به ترکیبات نفتی یکی از شایع‌ترین معضلات زیست محیطی محسوب می‌شود^(۲). هیدرولرکرین‌های نفتی به شکل وسیع در اطراف پالایشگاه‌ها و به شکل موضعی در مسیرهای انتقال این مواد در ایران به چشم می‌خورد که موجب آلدگی خاک‌های اطراف این مناطق می‌گردد^(۳). خاک آلدود به نفت از طریق تأثیر بر روی گیاهان و میکروارگانیسم‌های خاکزی می‌تواند خدمات جبران‌نایذیری بر محیط زیست وارد سازد^(۱۵). ورود ترکیبات نفتی به درون خاک با تغییر در خصوصیات فیزیکوشیمیایی خاک، قابلیت دستررسی عناصر ضروری

می‌گیرد(۷). در این تحقیق اثر پوشش آژینات بر مراحل جوانه‌زنی گیاه ذرت، تحت شرایط تنش آلودگی نفتی، مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روشها

آزمایشات به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۱۰ تکرار، در اتاق کشت آزمایشگاه فیزیولوژی گیاهی دانشگاه شهید بهشتی انجام شد. تیمارهای آزمایشی عبارتند از: عامل اول شامل غلظت‌های ۰ تا ۳ درصد آژینات کلسیم و عامل دوم غلظت‌های ۰، ۲، ۴ و ۶ درصد وزنی گازوئیل در بستر کشت بوده است.

با توجه به اینکه خاک موثرترین عامل محیطی بر روی مواد پوشش دهنده بذر می‌باشد؛ در این آزمایش از کوکوپیت - نوعی بستر کشت که با استفاده از الیاف پوست و پوشش میوه نارگیل تهیه می‌شود- به دلیل دارا بودن قدرت نگهداری بالای آب و با داشتن pH خشی تا کمی اسیدی مورد استفاده قرار گرفت(۹). پوشش‌ها از غلظت‌های مختلف آژینات سدیم به همراه محلول کلسیم کلرید mM ۱۰۰ تهیه شدند بدین منظور بذرهای ذرت (*Zea mays L.*) رقم ۲۶۰ (K.S.C) در غلظت‌های مختلف محلول‌های آژینات سدیم پوشش‌دار شدند و در انتهای در محلول کلسیم کلرید mM ۱۰۰ به مدت ۳۰ دقیقه غوطه‌ور شدند(۱۷). در مرحله بعد پس از پودر کامل بافت کوکوپیت با نسبت‌های (۲) و (۴) و (۶) درصد وزنی (w/w)، با گازوئیل آلوده شد. و پس از تیماردهی، کوکوپیت با نسبت‌های مساوی به درون هر یک از چاهک‌های ظروف نشاء اضافه شدند. در انتهای ظروف نشاء در دمای ۴۵-۵۰-۲۱-۲۲ درجه سانتی‌گراد و رطوبت نسبی ۸ ساعت درصد با دوره نوری ۱۶ ساعت روشنایی و ۸ ساعت تاریکی در اتاق کشت نگهداری شدند. پس از ۲۱ روز با خارج کردن گیاهچه‌ها از ظروف نشاء اندازه‌گیری شاخص‌های رشد صورت گرفت(۱۸). درصد جوانه‌زنی از طریق نسبت تعداد بذرهای جوانه‌زده به تعداد کل بذرهای

پوشش‌دار کردن بذر در جهت بالا بردن مقاومت آن تحت شرایط تنش استفاده می‌شود. این پوشش‌ها با دارا بودن ویژگی‌هایی مانند: حفاظت از بذر، جذب کنندگی رطوبت و اکسیژن در حاکهای آلوده به ترکیبات نفتی می‌توانند روش مناسبی جهت کاهش تنش‌های هیدروکربنی در داخل خاک باشد.

در سالهای اخیر پلیمرهای زیستی از مهمترین پوشش‌های مورد استفاده در بخش کشاورزی بوده‌اند که برای ارتقا سطح نگهداری و پایداری گیاه از آنها استفاده شده است. این پلیمرها ترکیباتی زیست تخریب پذیر و سازگار با محیط زیست می‌باشند. امروزه پلیمر آژینات توجه بسیاری از محققان را به خود جلب کرده است. آژینات پلی‌ساقاریدی است که از جلبک دریایی قهقهه‌ای (Phaeophyceae) از جمله کلپ (kelp) استخراج می‌شود. که در صنایع غذایی عنوان عامل ژل‌ساز مورد استفاده قرار می‌گیرد(۱). آژینات نمک اسید آژینینک است که پلیمری از واحدهای β -D-مانورونیک اسید (M) و L- α -گلورونیک اسید (G) می‌باشد(۱). این پلیمر به دلیل ساختار ویژه خود در صنایع پزشکی، کشاورزی و شیمیابی کاربردهای زیادی دارد(۲۲-۱۹). همچنین در کشاورزی از آژینات برای پوشش‌دار کردن بذر، میوه و نوک ساقه استفاده می‌شود(۲۵-۲۱). از مهمترین خواص این پلیمر تثبیت، تشکیل فیلم، تولید ژل و پایداری امولسیون می‌باشد. همچنین از آژینات به دلیل دارا بودن خاصیت هیدروفیلی عنوان پوششی آبدوست استفاده می‌شود(۱۲).

تحقیق حاضر بر روی گیاه ذرت (*Zea mays L.*) انجام گرفته است. این گیاه که بیشترین اراضی جهان پس از گندم را به خود اختصاص داده است از مهمترین غلات جهان محسوب می‌شود(۶). یکی از مهمترین عوامل مؤثر در ایجاد عملکرد مطلوب گیاه، استقرار مناسب آن در مزرعه می‌باشد که خود وابسته به مراحل جوانه‌زنی است و این مرحله به شدت تحت تأثیر تنش‌های محیطی قرار

در بررسی اثر متقابل آژینات کلسیم و گازوئیل بر درصد جوانه‌زنی با افزایش میزان آلودگی نفتی، درصد جوانه‌زنی به صورت معنی‌داری در گروه کنترل کاهش یافته است. این مقدار در گروه شاهد(بدون پوشش) و بدون آلودگی ۷۵٪ بوده و به مقدار ۵۰٪ در تیمار شاهد(بدون پوشش) با آلودگی ۶ درصد، کاهش یافته است. تیمار ۱ و ۲ آژینات کلسیم در مقایسه با تیمار بدون پوشش توانسته است تا مقدار زیادی اثر آلودگی نفتی را کاهش دهد به صورتی که درصد جوانه‌زنی به ۹۹٪ در بیشترین تنش آلودگی گازوئیلی (۶٪) افزایش یافت(شکل ۱). بیشترین درصد جوانه‌زنی در شرایط بدون آلودگی در تیمار ۱ و ۲ درصد آژینات کلسیم و کمترین آن در شرایط بیشترین سطح آلودگی(۶٪) در تیمار شاهد مشاهده شده است. در شرایط تنش درصد جوانه‌زنی در تمامی تیمارهای پوششی آژینات کلسیم در مقایسه با تیمار شاهد(بدون پوشش) افزایش معنی‌داری را نشان دادند($p<0.05$) در حالی که در بین سه تیمار پوششی این اختلاف معنی‌دار نبوده است.

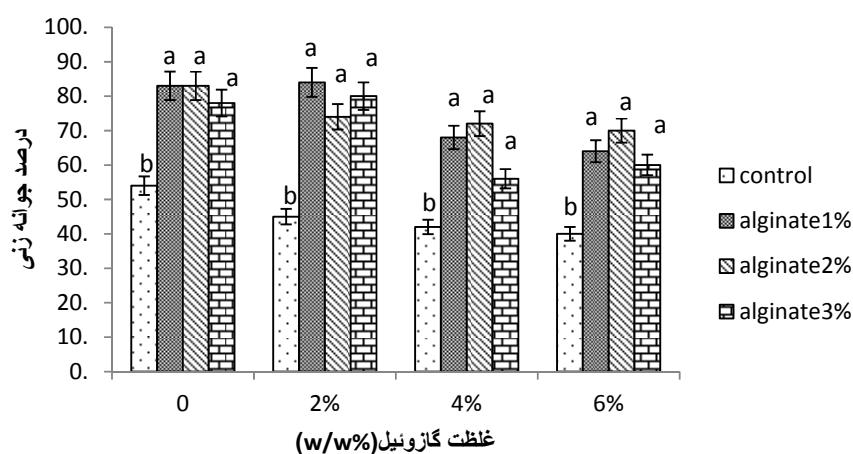
(شکل ۱).

هر تیمار، در هر روز آزمایش اندازه‌گیری شد. طول ساقه و ریشه هر گیاهچه توسط خطکش، وزن تر گیاهچه‌ها توسط ترازو دیجیتال و تعداد برگ هر گیاهچه پس از ۲۱ روز اندازه‌گیری شد(۱۸).

آنالیز واریانس داده‌ها (ANOVA) و مقایسه میانگین‌ها با آزمون چند دامنه‌ای دانکن توسط نرم افزار SPSS انجام شد. همچنین رسم نمودارها توسط نرم افزار Excel صورت گرفت.

نتایج

با توجه به نتایج به دست آمده در تحقیق حاضر، تنش آلودگی نفتی(گازوئیل) بر صفات مورد ارزیابی در این تحقیق تأثیر گذار بوده است و این نتایج تغییرات معنی‌داری را از خود نشان داده‌اند($p<0.05$). علاوه بر این پوشش آژینات کلسیم افزایش معنی‌داری را در شاخص درصد جوانه‌زنی بذر ذرت موجب شده است.

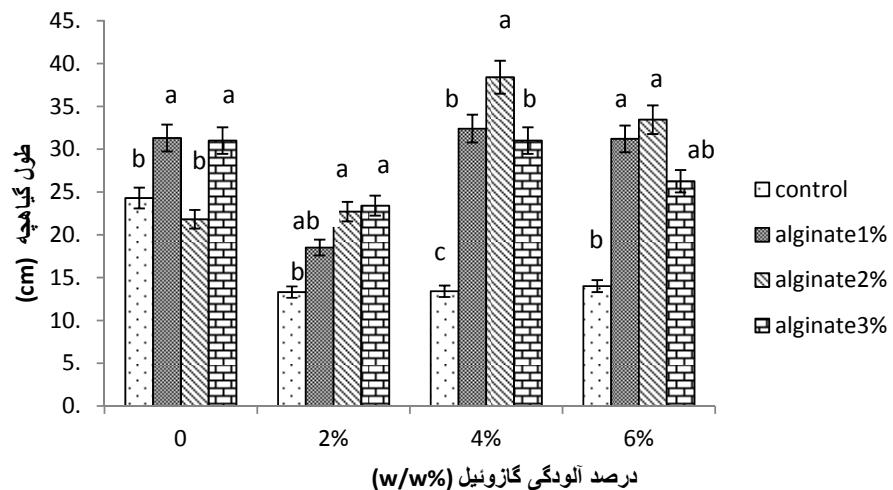
شکل ۱- تاثیر متقابل آژینات کلسیم و گازوئیل بر درصد جوانه‌زنی بذر ذرت. مقادیر، میانگین ۱۰ تکرار و میله‌های عمودی نشان دهنده انحراف معیار است. در هر گروه حروف بیانگر عدم اختلاف معنی‌دار با استفاده از آزمون دانکن در سطح ۰/۰۵ است.

کلسیم حداکثر طول گیاهچه مشاهده شده است در حالی که این تیمار در شرایط بدون تنش با تیمار شاهد اختلاف معنی‌داری نداشت. در بالاترین درصد آلودگی(۶ درصد

همانطور که در شکل ۲ نشان داده شده است، طول گیاهچه با افزایش تنش آلودگی گازوئیل، کاهش معنی‌داری را در تیمار شاهد نشان داده است. در تیمار ۲ درصد آژینات

تشش بهترین تیمارها از نظر بیشترین طول گیاهچه تیمارهای ۱ و ۳ درصد آلژینات کلسیم بوده‌اند.

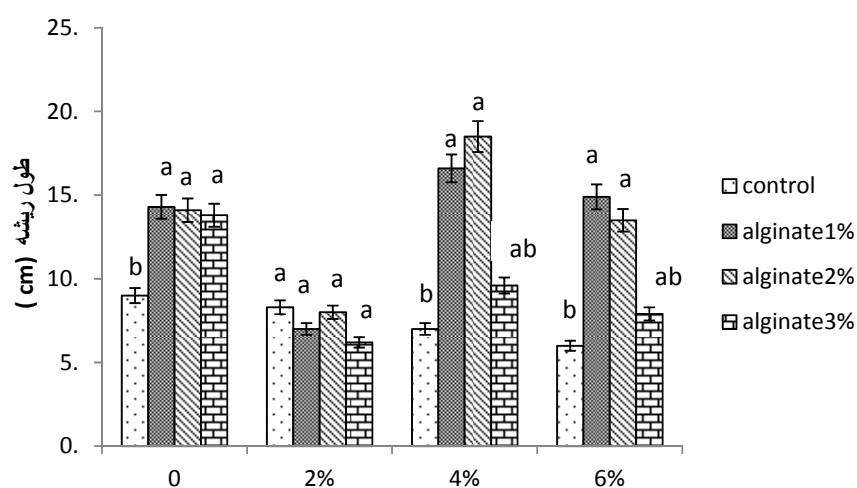
وزنی) بیشترین طول گیاهچه در تیمارهای ۱ و ۲ درصد آلژینات کلسیم مشاهده شد که این مقدار دارای اختلاف معنی‌داری با شاهد بوده است. در حالی که در شرایط بدون

شکل ۲- تاثیر متقابل آلژینات کلسیم و گازوئیل بر طول گیاهچه‌های ۲۱ روزه ذرت. مقادیر، میانگین ۱۰ تکرار و میله‌های عمودی نشان دهنده انحراف معیار است. در هر گروه حروف یکسان بیانگر عدم اختلاف معنی‌دار با استفاده از آزمون دانکن در سطح ۰/۰۵ است.

تنش، طول ریشه در غلظت‌های مختلف آلژینات کلسیم اختلاف معنی‌داری با تیمار شاهد داشته است. همچنین در آلدگی ۴ درصد گازوئیل، طول ریشه در مقادیر مختلف آلژینات کلسیم اختلاف معنی‌داری با شاهد نداشته است (شکل ۳).

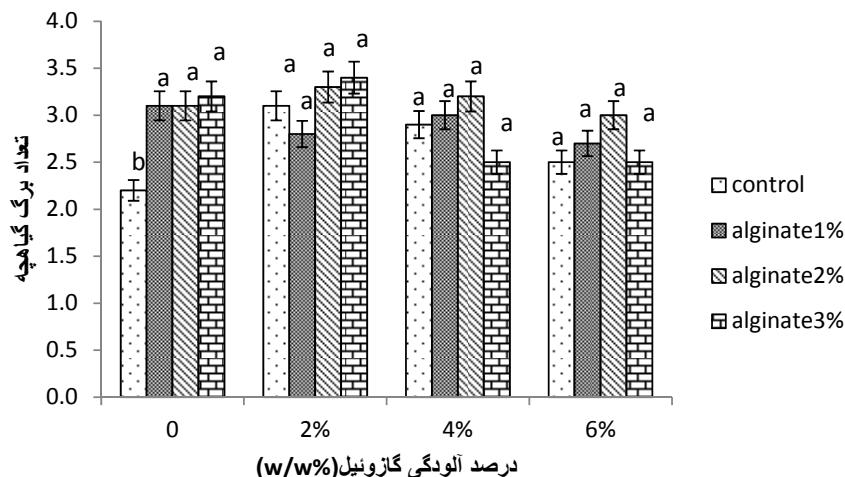
مقایسه میانگین طول ریشه‌ها در شرایط آلدگی گازوئیل نشان می‌دهد که بیشترین طول ریشه مربوط به تیمارهای ۱ و ۲ درصد آلژینات کلسیم می‌باشد که این اختلاف نسبت به شاهد معنی‌داری می‌باشد. با افزایش تنش، طول ریشه در گروه شاهد کاهش معنی‌داری را نشان داد. در شرایط بدون

شکل ۳- تاثیر متقابل آلژینات کلسیم و گازوئیل بر طول ریشه گیاهچه‌های ۲۱ روزه ذرت. مقادیر، میانگین ۱۰ تکرار و میله‌های عمودی نشان دهنده انحراف معیار است. در هر گروه حروف یکسان بیانگر عدم اختلاف معنی‌دار با استفاده از آزمون دانکن در سطح ۰/۰۵ است.

غلظت‌های مختلف آژینات کلسیم اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد اما اختلاف این تیمارها با تیمار شاهد از نظر تعداد برگ‌ها در گیاهچه‌ها معنی‌دار بوده است (شکل ۴).

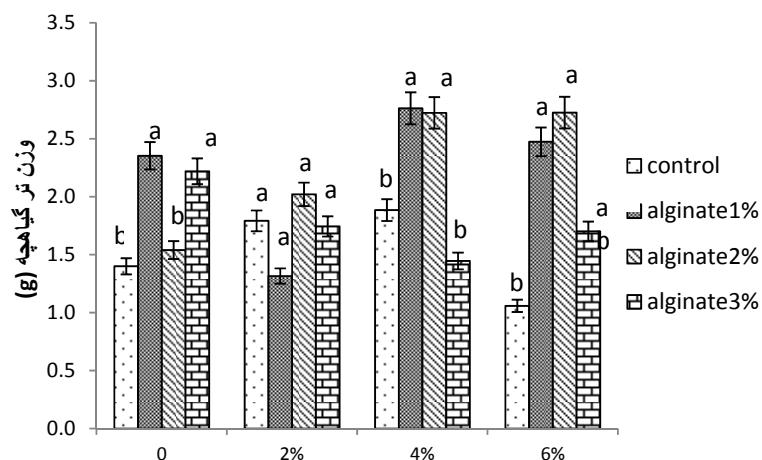
در مقایسه میانگین تعداد برگ‌ها با افزایش درصد آلدگی، اختلاف معنی‌داری بین تیمارهای پوششی آژینات کلسیم با شاهد وجود نداشته است. در شرایط بدون تنش، بین

شکل ۴- تاثیر متقابل آژینات کلسیم و گازوئیل بر تعداد برگ گیاهچه‌های ۲۱ روزه ذرت. مقادیر، میانگین ۱۰ تکرار و میله‌های عمودی نشان دهنده انحراف معیار است. در هر گروه حروف یکسان بیانگر عدم اختلاف معنی‌دار با استفاده از آزمون دانکن در سطح ۰/۰۵ است.

شرایط حداقل وزن تر برای شاهد بdst آمده است، اما با افزایش آلدگی تا سطح ۴ و ۶ درصد گازوئیل در تیمارهای او ۲ درصد آژینات کلسیم بیشترین افزایش معنی‌دار وزن تر نسبت به شاهد و تیمار ۳ درصد آژینات کلسیم مشاهده شد (شکل ۵).

با بررسی نتایج مقایسه میانگین وزن تر گیاهچه، بیشترین مقدار مربوط به تیمارهای او ۲ درصد آژینات کلسیم در شرایط آلدگی عدراصد گازوئیل بوده است که اختلاف معنی‌داری نسبت به شاهد نشان داده است. در شرایط بدون آلدگی، وزن تر گیاهچه در مقادیر مختلف آژینات کلسیم اختلاف معنی‌داری با تیمار کنترل نداشته است؛ در این

شکل ۵- تاثیر متقابل آژینات کلسیم و گازوئیل بر وزن تر گیاهچه‌های ۲۱ روزه ذرت. مقادیر، میانگین ۱۰ تکرار و میله‌های عمودی نشان دهنده انحراف معیار است. در هر گروه حروف یکسان بیانگر عدم اختلاف معنی‌دار با استفاده از آزمون دانکن در سطح ۰/۰۵ است.

جدول ۱- تجزیه واریانس تأثیر سطوح مختلف درصد آلدگی گازوئیل و پوشش آژینات کلسیم بر شاخص‌های رشد ذرت. داده‌ها میانگین ۱۰ تکرار می‌باشند.

منابع تغییر	آزادی	درجه	میانگین مریعات طول گیاهچه	میانگین مریعات طول ریشه	میانگین مریعات تعداد برگ	میانگین مریعات وزن تر	میانگین مریعات درصد جوانه زنی
آژینات کلسیم	۳	۱۵۷۲,۱۵**	۱۲۲,۹۴**	۱,۵۰ ^{ns}	۴,۹۴**	۲۰۲۵,۴**	
آلودگی نفتی (گازوئیل)	۳	۵۲۲,۹۳**	۵۳۹,۰۷**	۱,۵۰ ^{ns}	۱,۶۷ ^{ns}	۸۹۴,۵۸ ^{ns}	
آژینات کلسیم*آلودگی نفتی	۹	۲۵۶,۵۷**	۸۳,۰۷**	۰,۹۴ ^{ns}	۲,۷۷*	۲۳۷,۶ ^{ns}	
خطای آزمایش	۱۴۴	۸۴,۶۶	۳۱,۰۷	۰,۶۹	۱,۰۷	۴۵۳,۱۲	
ضریب تغییرات		۲۴,۸	۲۴,۴	۱۰,۹۶	۲۷,۷	۲۴,۶	

ns، * و ** به ترتیب عدم وجود اختلاف معنی دار، معنی دار در سطح احتمال ۵٪ و ۱٪ می‌باشد.

بحث

شاخص‌های فیزیولوژیکی رشد از جمله درصد جوانه‌زنی، طول ساقه و طول ریشه در گیاه ذرت خواهد داشت(۱۴). در مغایرت با این یافته‌ها، "SARROCCO" و همکاران(۲۰۰۴) نشان دادند که درصد جوانه‌زنی در بذرهای دارای پوشش آژینات کلسیم در مقایسه با حالت بدون پوشش در بذرهای گندم و کلم کاهش یافت(۲۳). همچنین در تحقیق دیگر "Yang" و همکاران(۲۰۱۰) گزارش نمودند که بذرهای دارای پوشش موسیلاژ Krasch. *Artemisia sphaerocephala* بدون موسیلاژ از توانایی بالاتری در تحمل تنفس خشکی و همچنین از درصد جوانه‌زنی بالاتری برخوردار بوده‌اند(۲۶).

آژینات به عنوان ترکیبی پلی‌ساقاریدی و آب‌دوست دارای توانایی قابل توجه‌ای در نگهداری رطوبت می‌باشد(۱) و در افزایش مقاومت در برابر تنفس اسمتیک بذرهای در حال جوانه‌زنی، می‌تواند نقش بهسزایی داشته باشد. همچنین "BASHAN"(۱۹۸۶) بیان نمود که پوشش آژینات به همراه باکتری سودوموناس می‌تواند نقش مؤثری در رشد و جوانه‌زنی گیاه داشته باشد(۱۱). از این رو افزایش مشاهده شده در شاخص‌های فیزیولوژیکی رشد در تیمارهای ۱ و ۲ درصد آژینات کلسیم در برابر آلدگی اعمال شده را می‌توان به دلیل تاثیر آژینات در بهبود شرایط جوانه‌زنی دانست.

نتایج بدست آمده نشان داده است که پوشش دار کردن بذر با پلیمر زیستی آژینات کلسیم بر روی شاخص‌های فیزیولوژیکی رشد مؤثر می‌باشد. تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که با افزایش درصد آلدگی نفتی در خاک، شاخص‌های رشد از جمله: طول ساقه، طول ریشه و برگ کاهش یافته است(۲۷-۸) در تحقیق حاضر، با افزایش آلدگی طول گیاهچه، طول ریشه و وزن تر در گروه شاهد(بدون پوشش) کاهش می‌یابد اما در تیمارهای پوششی از نظر صفات مورد اندازه‌گیری افزایش معنی داری نسبت به تیمار شاهد مشاهده شد. زرین کمر و همکاران(۲۰۱۳) نشان دادند که آلدگی گازوئیل موجب کاهش درصد جوانه‌زنی، طول ریشه و رشد برگ در گیاه *Festuca arundinacea* Schreb می‌شود(۲۷). بر طبق این تحقیق دلیل کاهش ایجاد شده، تحت میزان بالای آلدگی نفتی، کاهش پتانسیل آب و ایجاد شرایط خشکی در خاک گزارش شده است؛ تحت این شرایط جذب آب توسط گیاه کاهش می‌یابد و باعث ایجاد اختلال در فرآیندهای متابولیکی می‌شود. تنفس اسمزی با کاهش حرکت آب به داخل بذر باعث کاهش تورم آن می‌گردد که این عامل موجب کاهش درصد جوانه‌زنی بذرها خواهد شد(۱۶-۶). در این راستا "Xiaoke" و همکارانش در سال ۲۰۰۳ اعلام نمودند که پوشش آژینات کلسیم اثر افزایشی بر

با توجه به اینکه در حال حاضر در بخش‌های مختلف کشاورزی از پوشش‌های مختلفی برای بذر ذرت استفاده می‌گردد، که منشاء طبیعی نداشته و می‌تواند موجب آسیب به محیط زیست و رشد گیاهچه شود، تحقیق حاضر پوشش آرثینات را بعنوان پوششی زیست سازگار پیشنهاد می‌کند. این پوشش بویژه می‌تواند در مناطق آلوده به ترکیبات نفتی مورد استفاده قرار گیرد.

"Ghanem" و همکاران (۲۰۱۰) نشان دادند که بذرهای دارای موسیلاژ در مقایسه با بذرهای بدون موسیلاژ از طول ساقه بلندتری برخودار می‌باشند این امر می‌تواند به دلیل نقش تعديل‌کنندگی موسیلاژ در گیاهچه‌های در حال رشد باشد (۱۳). در تحقیق حاضر افزایش معنی‌دار طول گیاهچه در هر سه تیمار پوششی نسبت به شاهد، می‌تواند دلیل مشابهی داشته باشد و این مورد قابل بررسی است.

نتیجه‌گیری

منابع

- ۱- نفتی بر رشد این گونه‌های گیاهی، علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره دوازدهم، شماره چهار. ۱۳۹۲
- ۲- کیارستمی، خدیجه، غفاری رهبر، فاطمه، شیردم، روانبخش، ۱۳۹۲
- ۳- مطالعه رشد و واکنش دفاعی ریشه گیاهان در خاکهای آلوده به نفت . ۵۰۰-۵۰۹
- ۴- صمدی، ع، ۱۳۶۶. بررسی اثر فسفر و روی در خاک گیاه و عملکرد ذرت، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس.
- ۵- مهدوی، ب، ۱۳۹۱. ارزیابی برهمکنش کیتوزان و زئولیت بر فنولوژی رشد و عملکرد گلرنگ تحت تنش کم آبی. رساله دکتری. دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس

- 8-Adam, G., Duncan, H. (2002). Influence of diesel fuel on seed germination. *Environmental Pollution*. 363-370.
- 9- Awang, Y., Shaharom, A. S., Mohamad, R. B., & Selamat, A. (2009). Chemical and physical characteristics of cocopeat-based media mixtures and their effects on the growth and development of *Celosia cristata*. *American journal of agricultural and biological sciences*, 4(1), 63-71.
- 10- Bengough, A. G. (2003). Root growth and function in relation to soil structure, composition, and strength. In *Root ecology*, Springer Berlin Heidelberg, 151-171.
- 11- Bashan, Y. (1986). Alginate beads as synthetic inoculant carriers for slow release of bacteria that affect plant growth. *Applied and Environmental Microbiology*, 51(5), 1089-1098.

- ۱- برنجی اردستانی س، عزیزی م.ح، ظهوریان گ، هادیان ز، امیری ز، ۱۳۸۷. ارزیابی خواص مکانیکی و فیزیکی فیلم‌های خوارکی آرثینات کلسیم. هجدهمین کنگره علوم و صنایع غذایی ۶۴-۵۵.
- ۲- حاج رضابی، م، سودانی زاده، ح، میرمحمدی میدی، س.ع.م.. سید علی محمد، مصلح آرانی، ۲۰۱۲. نقش موسیلاژ در افزایش مقاومت به خشکی گیاهان در مرحله جوانه زنی و دانه رست (مطالعه موردی: اسفرزه و بارهنگ). خشک بوم، ۲۱(۱). ۱۲-۲۴

- ۳- حسینی کردهیلی، ش، ۱۳۹۳. بررسی شاخص‌های فیزیولوژیکی گیاه ذرت و باقلاء تحت تیمار آلدگی نفتی (گازوئیل)، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده علوم زیستی، دانشگاه شهید بهشتی.
- ۴- دریابیگی زند، ع، نبی بیدهندی، غ، ۱۳۸۹. توانایی گونه‌های گیاهی مختلف در حذف ترکیبات نفتی از خاک و تاثیر آلدگی 12- Cisneros-Zevallos, L., & Krochta, J. M. (2002). Internal modified atmospheres of coated fresh fruits and vegetables: Understanding relative humidity effects. *Journal of food science*, 67(8), 2792-2797.
- 13- Ghanem, M. E., Han, R. M., Classen, B., Quetin-Leclercq, J., Mahy, G., Ruan, C. J., & Lutts, S. (2010). Mucilage and polysaccharides in the halophyte plant species *Kosteletzkyavirginica*: localization and composition in relation to salt stress. *Journal of plant physiology*, 167(5), 382-392.
- 14- Hu, X., Jiang, X., Hwang, H., Liu, S., & Guan, H. (2004). Promotive effects of alginate-derived oligosaccharide on maize seed germination. *Journal of applied phycology*, 16(1), 73-76

- 15- Khan, A. G. (2005). Role of soil microbes in the rhizospheres of plants growing on trace metal contaminated soils in phytoremediation. *Journal of Trace Elements in Medicine and Biology*, 18(4), 355-364.
- 16- Laleh, S., Jami Alahmadi, M., Sharifi, Z., & Eslami, V. (2009). Effect of NaCl salinity stress on germination and seedling growth of *Carthamus tinctorius* L. using three laboratory methods. *Iranian Journal of Field Crops Research*, 9, 19-27.
- 17- Lambardi, M., Benelli, C., Ozudogru, E. A., & Ozden-Tokatli, Y. (2006). Synthetic seed technology in ornamental plants. *Floriculture, ornamental and plant biotechnology: advances and topical issues*, 2, 347-354.
- 18- Luhach, J., & Chaudhry, S. (2012). Effect of diesel fuel contamination on seed germination and growth of four agricultural crops. *Universal Journal of Environmental Research and Technology*, 2(4), 311-317.
- 19- Oms-Oliu, G., Soliva-Fortuny, R., & Martín-Belloso, O. (2008). Using polysaccharide-based edible coatings to enhance quality and antioxidant properties of fresh-cut melon. *LWT-Food science and technology*, 41(10), 1862-1870.
- 20- Olivas, G. I., & Barbosa-Cánovas, G. V. (2008). Alginate-calcium films: water vapor permeability and mechanical properties as affected by plasticizer and relative humidity. *LWT-Food science and technology*, 41(2), 359-366.
- 21- Pavlath A., Grossett E., Camirnd W. and Robertson G.H., 1999. Ionomeric films of alginic. *Journal of Food Science*, 64:61-63.
- 22- Raybaudi-Massilia, R. M., Mosqueda-Melgar, J., & Martín-Belloso, O. (2008). Edible alginate-based coating as carrier of antimicrobials to improve shelf-life and safety of fresh-cut melon. *International Journal of Food Microbiology*, 121(3), 313-327.
- 23- Sarrocco, S., Raeta, R., & Vannacci, G. (2004). Seeds encapsulation in calcium alginate pellets. *Seed Science and Technology*, 32(3), 649-661.
- 24- US EPA (2000). Introduction to phytoremediation. EPA/600/R-99/107. *Environmental Protection Agency*, USA.
- 25- Williams, S. K., Oblinger, J. L., & West, R. L. (1978). Evaluation of a calcium alginate film for use on beef cuts. *Journal of Food Science*, 43(2), 292-296.
- 26- Yang, X., Dong, M., & Huang, Z. (2010). Role of mucilage in the germination of *Artemisia sphaerocephala* (Asteraceae) achenes exposed to osmotic stress and salinity. *Plant Physiology and Biochemistry*, 48(2), 131-135.
- 27- Zarinkamar, f., Reypour, f., Soleimanpour, s. (2013). Effect of Diesel Fuel Contaminated Soil on the Germination and the Growth of *Festuca arundinacea*. *Research Journal of Chemical and Environmental Sciences*.2j: 37-41.

The Effect of Different Concentrations of Calcium Alginate on Seed Germination and the Physiological Characteristics of Maize (*Zea mays L.*) under Oil Pollution (gasoline) stress.

Dehyadegari M., Ghalamboran M.R. and Bernard F.

Plant Science Dept., Faculty of Biological Science, Shahid Beheshti University, Tehran, I.R. of Iran

Abstract

Applying methods like seed coating which results in germination improvement, reduction of environmental stresses and increase of range species establishment is greatly important. This study was carried to evaluate the effect of different concentrations of alginate polymer on growth physiological characteristics (germination percentage, shoot and root length and fresh weight) of maize (*Zea mays L.*) under oil contamination (gasoline). A factorial experiment in a completely randomized design with ten replications was conducted. The first factor is the difference of calcium alginate concentration with 4 levels (0, 1, 2, 3 (w/v)%) and the second factor is 4 levels of oil pollution (0, 2 , 4 , 6 %(w/w) gasoline). The results showed significant changes in physiological characteristics in coated seedlings compared to control ($p<0.05$). Seed germination percentage increased significantly in coated seeds compared to non-coated seeds ($p<0.05$). With increasing of oil pollution, The best coating treatments for the highest percentage of germination at the highest levels of diesel pollution (6%) was 2% calcium alginate treatment. In addition, the utmost seedling length, root length and wet weight for 1 and 2% calcium alginate treatments was observed in the presence of 6% diesel pollution. In general, according to the results, treatments 1 and 2% calcium alginate is most effective on the growth affected by oil pollution (gasoline) on maize.

Key words: Biopolymer, Maize (*Zea mays L.*), Germination percentage, Seed coating, Oil pollution.